

**Jaarverslag  
Stichting Erfgoed Haarlem 2017**



**Haarlem, september 2018**

## **Inhoud**

### Voorwoord

1. Verslag van het bestuur
2. Jaarrekening
  - 2.1. Balans
  - 2.2. Toelichting op de balans
  - 2.3. Staat van baten en lasten

## **Voorwoord**

De investeringen die in 2016 zijn gemaakt om het programma 'Wie wat bewaart, heeft wat!' te moderniseren en digitaliseren heeft zich zeker uitbetaald. Bijna drieduizend basisschoolleerlingen hebben aan het programma meegedaan. Ook zijn er losse lessen via het Kunstmenu van de Stichting Hart Haarlem aan de scholen aangeboden.

Omdat zowel 'Wie wat bewaart, heeft wat!' als het tweede schoolprogramma van Erfgoededucatie Haarlem 'Stappen in de Stad' goed draaien, is het plan opgevat om een extra programma te ontwikkelen voor het voortgezet onderwijs. Gedacht wordt aan de onderbouw voor de vmbo. De eerste gesprekken zijn hierover gevoerd.

De werkgroep ErfgoedEducatie Haarlem, die bestaat uit vertegenwoordigers van alle negen samenwerkende instellingen, is in 2017 zes keer bij elkaar geweest om alle praktische zaken rond bestaande en eventueel nieuw te ontwikkelen programma's te bespreken.

Laura van der Wijden  
Voorzitter Stichting Erfgoed Haarlem

## **1. Verslag van het bestuur**

De stichting heeft ten doel:

- Het bevorderen van de uitwisseling van informatie tussen erfgoedinstellingen in Haarlem
- Het ontwikkelen van initiatieven tot samenwerking tussen de erfgoedinstellingen in Haarlem
- Het faciliteren van gezamenlijke activiteiten van de erfgoedinstellingen in Haarlem
- Het werven van fondsen voor gezamenlijke activiteiten van de erfgoedinstellingen in Haarlem
- Het vergroten van de toegankelijkheid en bekendheid van het erfgoed in Haarlem
- Het bevorderen van de professionalisering van de erfgoedinstellingen in Haarlem.

Samen met de werkgroep bestaande uit medewerkers van de erfgoedinstellingen in Haarlem tracht de Stichting haar doelstellingen te verwezenlijken. De deelnemende instellingen zijn: Archeologisch Museum Haarlem, Het Dolhuys, Frans Hals Museum, Grote of Sint Bavokerk, Museum Haarlem, Historische Vereniging Haerlem, Noord-Hollands Archief, de Bibliotheek Zuid-Kennemerland en Teylers Museum. In dit verslag verantwoordt de Stichting haar activiteiten.

## Projecten

### Wie wat bewaart, heeft wat! (WWBHW)

Wie wat bewaart, heeft wat! is een bijzonder project opgezet door de gezamenlijke erfgoedinstellingen in Haarlem voor leerlingen van de basisscholen van Haarlem en omstreken. Het doel is scholieren kennis te laten maken met de erfgoedinstellingen van Haarlem, interesse bij hen op te wekken voor het verleden en hen bewust te maken van het belang van het bewaren van het verleden voor de toekomst.

Alle deelnemende instellingen hebben voor een andere invalshoek van het thema Bewaren gekozen en deze afgestemd op één van de acht groepen van de basisschool, met uitzondering van de groepen 1 en 2, deze worden gecombineerd. Bij de ontwikkeling van het programma is goed naar leerkrachten uit het basisonderwijs geluisterd. Er is rekening gehouden met variëteit, kerndoelen en er is voor aansluiting gezorgd bij de ontwikkelingsmogelijkheden en belangstelling van de verschillende leeftijden.

In het verslagjaar werd feestelijk herdacht dat het programma tien jaar loopt. In het Museum Haarlem werd de bezoekende groep scholieren onthaald op limonade met gebak. Door de digitalisering die in 2016 heeft plaatsgevonden is het aantal aanmeldingen voor het programma ten opzichte van vorige jaren substantieel toegenomen.



Ontwikkelingen in 2017:

- Door de diverse erfgoedinstellingen zijn in 2017 in totaal 108 groepen met 2.867 leerlingen ontvangen.
- De samenwerking met HART, dat het Cultuurmenu in Haarlem uitvoert, is op dezelfde voorwaarden voortgezet.
- Zie voor nadere informatie de website: <http://www.wiewatbewaartheeftwat.nl>

### Stappen in de Stad (SidS)

Het project Stappen in de Stad is gemaakt voor groep 8 van de basisschool en de brugklassen van het voortgezet onderwijs. Het project laat leerlingen op een moderne en eigentijdse manier via een app kennismaken met de (eigen) lokale cultuur. Leerlingen gaan zelfstandig op onderzoek uit in de stad Haarlem, komen in aanraking met het culturele erfgoed en doen spelenderwijs mediawijsheid op.

Voor de leerlingen van groep 8 biedt Stappen in de Stad verrijkingsstof in de voorbereiding op het voortgezet onderwijs en voor de brugklassers is deze (hernieuwde) kennismaking met het cultureel erfgoed in hun eigen leefomgeving een concrete introductie op de vakken geschiedenis, aardrijkskunde, ICT en Nederlands.

Voor het basisonderwijs zijn de leerdoelen die aan bod komen: 2, 4, 5, 8, 9, 39, 40, 41, 50, 51, 52, 53 en 56. Voor het voortgezet onderwijs zijn dat de kerndoelen 37, 39, 40 en 41.

In het project leren leerlingen samen te werken en de opgedane kennis in groepsverband te verwerken. Ze leren argumenteren in onderlinge discussies en informatie te verzamelen en beoordelen uit eenvoudige historische en digitale bronnen. Ten slotte verwerven de leerlingen eigen kennis over aspecten van het cultureel erfgoed.

Aspecten die in het programma aan de orde komen, zijn sociale kennis (hoe werk je in groepsverband), culturele kennis (wat zijn legenden, waarom zijn ze ontstaan en levend gehouden), mediawijsheid (digitale leeromgeving en kritisch omgaan met internet en andere bronnen), creatieve kennis (het formuleren van een eindconclusie en deze in een presentatie verwerken).

In de praktijk gaat het om de volgende verhalen:

*Hebben de Haarlemse kruisvaarders Damiate werkelijk bevrijd?* Leerlingen onderzoeken deze vraag in de Slag om Damiate. Het startpunt van de wandeling ligt op de Grote Markt, maar ze komen ook in de Grote of Sint Bavokerk, het Frans Hals Museum en het Noord-Hollands Archief.

*Zijn er echt onderaardse gangen in Haarlem?* Hier onderzoeken ze de vraag met hulp van de route Onderaardse gangen. Ze bezoeken het Archeologisch Museum Haarlem – misschien wel gevestigd in één van de gangen – , Teylers Museum en het Noord-Hollands Archief. Onderweg bekijken ze ook allerlei roosters, putdeksels en geheime deurtjes...

*Heeft Lourens Jansz Coster de boekdrukkunst echt uitgevonden?* Dat is de vraag in de Uitvinder boekdrukkunst. Hier komen ze langs de Hoofdwacht, bezoeken ze de Bibliotheek Zuid-Kennemerland en Museum Haarlem. Ondertussen komen ze langs diverse zaken die met deze uitvinding te maken hebben.

Zijn de legenden waar of niet waar? Door goed te kijken, vragen te beantwoorden, foto's te maken en bronnen te onderzoeken, komen de kinderen tot hun eigen conclusie. Zie voor nadere informatie de website: <http://stappenindestad.nl>

Ontwikkelingen in 2017:

- In 2017 hebben 19 groepen deze wandelingen zelfstandig gelopen met gebruikmaking van de SidS app. In totaal gaat het om 453 leerlingen.

Het onderhoudscontract met de maker van de app is dit verslagjaar met één jaar verlengd. Door de snelle technische ontwikkelingen vertoont het programma steeds meer problemen. Zo blijkt de app niet te werken in de nieuwste versie van iOS op de nieuwe iPhones. Er wordt in 2018 over een oplossing nagedacht.

### **Erfgoedloket**

De erfgoedinstellingen hebben voor alle scholen en instellingen één loket, dat is ondergebracht bij de Bibliotheek Zuid-Kennemerland. Vanuit dit loket wordt het contact met HART en de scholen onderhouden. De financiën van de Stichting zijn eveneens ondergebracht bij het Erfgoedloket.

### **Diversen**

In 2017 heeft het bestuur drie maal vergaderd.

## 2. Jaarrekening

### 2.1. Balans

*Balans per 1-1-2018 van de Stichting Erfgoed Haarlem*

Betaal + spaarrekening € 2.273,17

### 2.2. Toelichting op de balans

Saldo 1-1-2018 betaal + spaarrekening € 2.273,17

Nog te betalen BTW € 90,00

Nog te betalen factuur BZK € 4.051,00

Nog te ontvangen deelnemers € 3.651,97

|            |
|------------|
| € 1.784,14 |
|------------|

### 2.3. Staat van baten en lasten

#### Jaarrekening 2017

##### Reguliere kosten loket Erfgoed

Mobzili € 363,00

Kixtart, kosten website € 194,95

Bankkosten € 199,04

Vergoeding voor ontvangen instellingen € 4.095,38

Kosten dienstverlening BZK (erfgoedloket en administratie) € 4.050,00

Reservevorming € 1.000,00

**Jaarlijkse kosten € 9.902,37**

Inkomsten onderwijsinstellingen WWBHW € 5.072,73

Inkomsten onderwijsinstellingen SIDS € 1.177,67

**Totaal inkomsten € 6.250,40**

|              |                   |
|--------------|-------------------|
| <b>Saldo</b> | <b>€ 3.651,97</b> |
|--------------|-------------------|